

Oponentní posudek diplomové práce, ČVUT - Fakulta architektury

Kateřina Knotová

Bedřichův Světec – stavebně historický průzkum a obnova kostela, revitalizace vesnice

Tento posudek se týká pouze té části diplomové práce, která se zabývá stavebně historickým průzkumem kostela.

V uvedené části diplomové práce měla autorka za úkol provést revizi a doplnění poznatků o stavebních dějinách kostela, a to tím způsobem, že: 1)shromáždí a kriticky vyhodnotí dosavadní poznatky, 2)koriguje tyto poznatky (na základě nedestruktivního průzkumu, 3) vyjádří dosažený posun v poznání a jeho interpretační důsledky.

V analytické části – v terénním průzkumu konkrétně provede: a) kresebně a fotograficky zachytí rozhodující nálezové situace a vyhotoví k nim komentáře, b)vyhotoví pohledy na vnitřní stěny lodi s graficky vyjádřenou analýzou následnosti stavebních etap, c) graficky rekonstruuje pohled do západní části lodi před zánikem románské tribuny, d)graficky zachytí rozhodující stavební etapy v půdorysech a zjednodušených hmotových rekonstrukcích.

Nakonec přistoupí k souhrnnému vyhodnocení průzkumu a památkovému hodnocení

Úvodem posudku je třeba zdůraznit, že stavebně historickým průzkumem (dále jen SHP) v rámci diplomové práce nemůže být míněn standardní SHP pod metodiky vydané Národním památkovým ústavem, ale jen jeho redukováná forma, kterou dokáže pořídit student FA. Standardní SHP by muselo obsahovat "standardní" archivní rešerši, která představuje vysoce náročný úkol, kterého se s úspěchem zhostí pouze erudovaný historik – archivář. Autorka proto vyhotovila jen stručný historický přehled obce a kostela na základě dostupné literatury, kterou ovšem v poznámkách necituje (uvedena je až v souhrnu vzadu).

Následuje kapitola popis, v níž autorka stručně popisuje jednotlivé části kostela, od exteriéru přes interiér ke krovům. Další kapitola se věnuje vývoji poznání a hodnocení kostela (včetně nástěnných maleb) v literatuře podle dosavadních autorů, jejichž hodnocení jsou seřazena chronologicky. Totéž následuje z hlediska „psaných a ikonografických pramenů“, čímž autorka míní nevydané elaboráty různého druhu, končící předešlým SHP (Nejezchlebová – Vyčítalová 2008) a dvěma restaurátorskými zprávami, dále připojuje další jednotlivosti (pojem psané a ikonografické prameny je tedy poněkud zavádějící z hlediska obvyklého obsahu v elaborátech SHP). Dále najdeme kapitolku, v níž autorka shromáždila dosavadní grafická vyjádření stavebního vývoje (proměn) kostela, a nakonec zpracovala kapitolu „Souhrn“, jež podává přehled výsledků výše uvedených prací.

V kapitole V. autorka správně konstatuje, že nedílnou součástí SHP musí být profesionální archivní rešerše, kterou jako studentka nemůže provést, proto se zabývá stavbou jen jako hmotným pramenem. Činí tak předtím, než v kapitole VI., nazvané Stavební proměny kostela v Bedřichově Světcí, shrnuje dosavadní názory na stavební proměny stavby. Následně

prezentuje „Revidovaný názor na stavební proměny a jejich kontext“, v němž podává svůj výklad stavebních proměn kostela od doby románské až po současnost. Další kapitola je věnována vyhodnocení výsledků průzkumu, v ní se shrnuje posun poznání, stejně jako rezervy v něm a doporučení pro další výzkum. Na konci je seznam použité literatury a dalších zdrojů.

Obrazové přílohy obsahují analytické plány stavebních proměn kostela, včetně detailů stěn interiérů

Oponent konstatuje, že práce prokazuje snahu autorky proniknout do problematiky SHP a její povědomí o tom, jak důležitá (nezbytná) je tato součást praktického nakládání s historickými stavbami. Kromě textových částí to prozrazují také obrazové přílohy. Vytknout lze poněkud nesystematické řazení jednotlivých dílčích kapitol, doporučil bych seznámit se lépe s metodikou SHP vydanou v NPÚ a některými vzorovými elaboráty z poslední doby. Z metodického hlediska vidím větší problém jen v tom, že namísto popisu a následné samostatné analýzy a interpretace autorka prezentuje spíš jakousi charakteristiku, která interpretaci rovnou obsahuje. Také to je však zřejmě důsledkem nevelké zkušenosti s prováděním SHP a s teorií této metody, další praxí to však lze napravit. Dílčí úkoly, které shrnuji nahoře, v podstatě splněny byly.

I přes uvedené výhrady proto doporučuji oponovanou diplomovou práci Kateřiny Knotové přijmout a navrhuji klasifikaci „C“.

PhDr. Vladislav Razím

Praha 24. 1. 2014